

Cirkulärnr: 10:52
Diariernr: 10/3803
Handläggare: Mona Fridell m.fl.
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2010-08-17
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2010–2014
Bilagor: Bilaga 1: Skatter & Bidrag 2011–2013 (kommunspe-
cifik, endast till ekonomikontoren)

CIRKULÄR 10:52

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Mona Fridell m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2010–2014

I detta cirkulär presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminärt taxeringsutfall augusti
- Utfall befolkningsstatistik per den 30 juni 2010
- Ny information om pensionskostnader 2009–2012
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2011–2013, bilaga 1
- Nya instruktioner till modellen Skatter & bidrag

Skatteunderlagsprognos

Vi har inte gjort någon fullständig genomgång av de samhällsekonomiska förutsättningarna för skatteunderlaget. Den samhällsekonomiska bild som presenterades i *Ekonomirapporten. Maj 2010* och cirkulär 10:24 ligger därför till grund för skatteunderlagsprognosen. Data som inkommit efter att de beräkningarna avslutades indikerar en starkare ekonomisk tillväxt i Sverige än väntat. Såväl sysselsättning som BNP ser nu ut att öka mer 2010 än vi prognostiserade och arbetslösheten kan förväntas bli lägre. Vi har därför gjort en ny bedömning av lönesumma och arbetslöshetsunderstöd. Vi har också tagit hänsyn till ny information som påverkar pensionsinkomsterna från och med 2011. En ny samhällsekonomisk bedömning kommer att göras till nästa skatteunderlagsprognos, som publiceras den 30 september.

Den 5 augusti publicerade Skatteverkets det första preliminära taxeringsutfallet för inkomståret 2009. Det baserades på 98,2 procent av deklARATIONERNA och visade en ökning av de beskattningsbara inkomsterna på 1,3 procent jämfört med 2008. Skatteverkets prognos i de preliminära utfallen brukar underskatta det slutliga utfallet. Det preliminära utfallet ger inte skäl för ändring av vår bedömning från april, en ökning med 1,5 procent.

Prognosen visar en successivt tilltagande skatteunderlagstillväxt. Det beror på effekter av den konjunkturåterhämtning som inletts. Antalet arbetade timmar har redan vänt upp och förutses fortsätta växa i god takt prognosperioden ut. Den starka utvecklingen

på arbetsmarknaden antas leda till tilltagande men ändå måttlig löneökningstakt. Den automatiska balanseringen av de allmänna pensionerna slår om från en bromsande effekt 2010 och 2011 till att ge en extra skjuts åt pensionsinkomsterna åren därefter. Trots konjunkturåterhämtningen beräknas skatteunderlagstillväxten bara uppgå till 3,2 procent i genomsnitt 2009–2013. Det beror främst på återhållsamma löneökningar.

Uppgifter från skatteverket om de lönesummor som rapporteras in till skattekonton är en bra indikator på den beskattningsbara lönesumman. Uppgifterna från skatteverket visar betydligt mindre ökning av lönesumman första halvåret 2010 än vad som motsvaras av statistik över arbetade timmar och timlöner under samma period. Av det skälet har vi i skatteunderlagsprognosen utgått från en mindre lönesummeökning än vad statistiken över timlöner och arbetade timmar första halvåret indikerar.

Förändring jämfört med förra prognosen

Förändringarna jämfört med föregående prognos (se tabell 1) förklaras till stor del av den revidering av lönesumman som vi gjort till följd av de senaste månadernas statistik. Vi tror att den oväntat stora ökningen av lönesumman delvis beror på att sysselsättningsuppgången kommer tidigare än vi tidigare bedömt. Därför har vi reviderat ner lönesummetillväxten 2012 och 2013.

Tabell 1. Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2009	2010	2011	2012	2013	2009–2013
SKL, aug 2010	1,5	1,8	2,8	3,9	4,3	15,1
ESV, juni 2010	1,2	2,1	2,9	3,6	3,9	14,6
VP, apr 2010	1,0	1,9	3,3	4,1	4,4	15,5
SKL, apr 2010	1,5	1,4	2,4	4,0	4,5	14,5

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting.

Även prognosen för pensionsinkomster är reviderad. Det beror på att det följsamhetsindex för 2011 som Pensionsmyndigheten har beräknat och som kommer att fastställas av regeringen är lägre än vår prognos från april. Från och med 2012 är balanstalet uppjusterat i enlighet med Pensionsmyndighetens nya prognos. Det leder till en uppjustering av pensionsprognosen för 2012 och 2013.

Jämförelse med andra prognosmakare

Prognoserna från SKL och Ekonomistyrningsverket visar samma nivå på skatteunderlaget 2010 (dvs. samma ackumulerade ökning 2009 och 2010). Regeringens prognos från april, som inte kunnat beakta de senaste månadernas statistik, landar på en något lägre nivå (tabell 1). För 2011 ligger alla tre prognoserna på i stort sett samma nivå. För åren därefter visar regeringens prognos på en starkare och ESV:s på en svagare utveckling än vad SKL förutspår.

Skillnaderna mellan de olika prognoserna beror i första hand på skillnader i uppfattning om hur snabbt arbetsmarknaden tar fart efter den djupa sysselsättningsnedgången. De skilda uppfattningarna om skatteunderlagstillväxten under senare delen av perioden påverkas också av olika bedömning av vilken sysselsättningsnivå som är möjlig på lång sikt.

Slutavräkningar 2009–2010

Slutavräkning 2009

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation 4:2 (ersätter 4:1), ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i december. Vår prognos i december visade en ökning av skatteunderlaget med 1,2 procent för 2009. Med denna bedömning av skatteunderlaget blev rekommenderad uppbokning för 2009 minus 1 212 kronor per invånare den 1.11.2008.

SKL:s reviderade prognos enligt detta cirkulär visar en ökning av skatteunderlaget med 1,5 procent för 2009. Med denna högre uppräkningsfaktor blir prognosen för avräkning 2009 minus 1 105 kronor, vilket medför en korrigeringsfaktor på 107 kronor per invånare 1.11.2008 jämfört med bokslut 2009.

Slutavräkning 2010

Regeringen fastställde i budgetpropositionen i höstas uppräkningsfaktorerna för 2009 och 2010 till 1,1 respektive 0,6 procent. SKL:s nuvarande bedömning är högre än regeringens höstprognos, vilken låg till grund för uppräkningsfaktorerna. Detta gör att vår prognos på slutavräkningen 2010 blir 575 kr per invånare den 1.11.2009.

Regleringsbidrag/avgift

Sveriges Kommuner och Landsting har gjort en bedömning av regleringsposten för åren 2010 till 2013 (tabell 4 och 5). Bedömningen bygger på:

- Vår skatteunderlagsprognos, som påverkar omslutningen i inkomstutjämningsprognosen
- Riksdagens beslut av ram för anslaget kommunalekonomisk utjämning, samt
- Utvecklingen av kostnaderna för införandereglerna.

Tabell 2. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2010 till 2013

Miljoner kronor

	2010	2011	2012	2013
Inkomstutjämning, netto (+)	48 905	51 020	53 011	55 290
Strukturbidrag (+)	1 523	1 528	1 541	1 552
Införandebidrag (+)	90	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	50 522	52 548	54 552	56 842
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	52 916	53 834	53 189	53 189
Differens → Regleringspost (2)-(1)	2 394	1 286	-1 363	-3 653

**Tabell 3. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2010 till 2013
Kronor per invånare**

	2010	2011	2012	2013
Inkomstutjämning, netto (+)	5 241	5 420	5 586	5 783
Strukturbidrag (+)	163	162	162	162
Införandebidrag (+)	10	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	5 414	5 582	5 748	5 945
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	5 671	5 719	5 605	5 563
Differens → Regleringspost (2)–(1)	257	137	–144	–382

Orsaken till att regleringsposten är negativ 2012 och 2013 är att statens anslag till den kommunalekonomiska utjämningen inte ökar i samma takt som kostnaden för att upprätthålla den garanterade nivån i inkomstutjämningen.

Preliminärt taxeringsutfall augusti

Som nämndes i avsnittet för skatteunderlagsprognosen har skatteverket sammanställt ett första preliminära utfall över beskattningsbar förvärvsinkomst fört inkomståret 2009. Utfallet finns att hämta på Skatteverkets webbplats:

<http://www.skatteverket.se/skatte/taxeringsutfall/laddataxbest.4.5098f9104ec1b57328000205.html> .

Det finns stora variationer mellan kommunerna i förändringen av den beskattningsbara förvärvsinkomsten mellan 2009 och 2008. Den största ökningen uppgår till 6,4 procent medan den största minskningen uppgår till –4,9 procent. Det preliminära utfallet bygger på 98,2 procent av deklARATIONERNA. Vissa kommuner har låg andel granskade deklARATIONER. Det är därför troligt att detta första preliminära taxeringsutfall är något missvisande för det slutliga utfallet för dessa kommuner. Hur stor andel av deklARATIONERNA som granskats i respektive kommun finns på webbplatsen som hänvisas till ovan. Kommuner med låg andel granskade deklARATIONER är bl.a. Sjöbo, Tomelilla, Simrishamn, Hörby, Skurup och Haparanda. Det slutliga taxeringsutfallet beräknas vara klart den 22 november.

Befolkningsutfall per den 30 juni 2010

I bilaga 1 görs inga befolkningsprognoser för enskilda kommuner. Alla kommuner förutsätts öka i samma takt som riket. Däremot tar vi hänsyn till det befolkningsutfall per 30 juni 2010 som SCB presenterade 16 augusti utfallet finns att hämta på nedanstående webbsida:

http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_244147.aspx

Kommuner som ökat mer än genomsnittet under första halvåret beräknas få en snabbare befolkningsstillväxt för helåret och vice versa. Se bilaga 1.

Ökade pensionsutbetalningar i kommunerna år 2011

Vi har tidigare redogjort för att det blir ökade utbetalningar av bruttosamordnade pensioner år 2011 och 2012 på grund av att den allmänna pensionen sänks (cirkulär 09:74 och PM från 2010-04-09). Pensionsmyndigheten har nu räknat fram inkomstbasbelopp och följsamhetsindex avseende år 2011. Sänkningen i den **allmänna pensionen** blir betydligt större år 2011 än vad man bedömt i tidigare prognoser. Istället för att resultera i en nominell sänkning med 3,1 procent av inkomstpensionerna *kommer inkomstpensionerna sänkas med hela 4,3 procent år 2011*. Det betyder att kostnaderna för kommunernas pensionsutbetalningar ökar kraftigt år 2011.

Tabell 4. Förändring av pensionen med följsamhetsindex respektive prisbasbelopp Procent

	2009	2010	2011	2012
Följsamhetsindex	4,5	-3,0	-4,3	1,7
Följsamhetsindex föregående prognos	4,5	-3,0	-3,1	1,0
Prisbasbelopp	4,4	-0,9	0,9	1,6
Prisbasbelopp föregående prognos	4,4	-0,9	0,2	1,9

Källa: Pensionsmyndigheten.

Kommuner och landsting garanterar att de bruttosamordnade pensionerna ska öka i takt med prisbasbeloppet. När den allmänna pensionen (inkomstpensionen) inte gör det får kommunerna fylla på kompletteringspensionen. De bruttosamordnade pensionerna utgör ca 50 procent av de kommunala pensionsutbetalningarna och berör de som blivit pensionärer före år 2002.

Tabell 5. Förändrade bruttopensionsutbetalningar i kommuner inkl löneskatt pga. bruttosamordning och broms i den allmänna pensionen (föregående prognos i parentes) Miljoner kronor och procent

År	Prognos utan "broms"	Prognos med "broms"	Ändrade utbetalningar	Ökningstakt Mellan åren utan "broms"	Ökningstakt Mellan åren med "broms"
2009	3 463	3 463	0		
2010	3 287 (3 234)	3 024 (3 029)	-263 (-205)	-5 %	-13 %
2011	3 167 (3 072)	3 732 (3 384)	565 (312)	-4 %	23 % (12 %)
2012	3 061 (2 954)	3 609 (3 381)	548 (427)	-3 %	-3 % (-6 %)

Källa: KPA Pension och egna beräkningar.

Det ser således ut att bli större ökning av pensionsutbetalningarna år 2011 än vad vi tidigare aviserat. Enligt beräkningarna rör det sig om en ökning med 23 procent år 2011 istället för tidigare bedömda 12 procent. Detta berör dock enbart de bruttosamordnade pensionerna, vilka utgör ca hälften av de kommunala pensionsutbetalningar-

na. Siffrorna i tabellen ger ett genomsnitt men det kan variera i enskilda kommuner. Se vidare information på vår webbplats under Vi arbetar med, Ekonomi, Pensioner.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2011–2013

I *bilaga 1* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2011–2013. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i bilaga 1. Det tillfälliga konjunkturstödet 2010 som betalades ut i december 2009 (sammanlagt 975 kronor per invånare) ingår inte i bilaga 1 medan nivåhöjningen av anslaget kommunalekonomisk utjämning 2010 och 2011–2013 ingår.

Av tabell 6 framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i bilaga 1 eller inte. En mer utförlig tabell som innehåller vissa riktade statsbidrag som aviseras i vårpropositionen 2010 samt regleringar som aviserats före 2009 finns på vår webbplats via rubriken Vi arbetar med, Ekonomi, Budget och planering, Statsbidrag.

Tabell 6. Specifiering av vissa statsbidrag åren 2009–2012

Statsbidrag		2009	2010	2011	2012	Läs mer i cirkulär
Tillfälligt konjunkturstöd vårproposition 2009	I bil 1?		Nej			09:23
	Belopp		4 900			Mnkr
				525		
Tillskott kommunalekonomisk utjämning vårproposition 2009	I bil 1?			Ja	Ja	09:23
	Belopp			3 500	3 500	Mnkr
					373	371
Tillfälligt konjunkturstöd budgetproposition 2010	I bil 1?		Nej			09:55
	Belopp		4 200			Mnkr
				450		
Tillskott kommunalekonomisk utjämning budgetproposition 2010	I bil 1?		Ja			09:55
	Belopp		2 800			Mnkr
				301		
Höjt grundavdrag för pensionärer (SGA)	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		2 300	2 300	2 300	Mnkr
				247	245	244
Äldreomsorg anhörigstöd	I bil 1?	Nej	Nej	Nej*	Nej*	09:55
	Belopp	150	300	300	300	Mnkr
Utvidgad fastighetsavgift	I bil 1?		Nej	Nej	Nej	09:55
	Belopp		130	130	130	Mnkr
				14	14	14
Utjämningsbelopp (netto) enl avtal mellan Danmark o Sverige	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		185	185	185	Mnkr
				20	20	20
Undervisning asylsökandes barn	I bil 1?		Ja			09:55
	Belopp		50			Mnkr
				5		

(tabellen fortsätter på nästa sida)

Statsbidrag		2009	2010	2011	2012	Läs mer i cirkulär
Rektorsutbildning	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		7	7	7	Mnkr
			1	1	1	Kr/Inv
HPV-Vaccin	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		22	22	22	Mnkr
			2	2	2	Kr/Inv
Ändring skuldsaneringslagen	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		5	5	5	Mnkr
Reglering underskott LSS (tillfälligt införandebidag)	I bil 1?		Ja			09:55
	Belopp		-15			Mnkr
Nya skollagen	I bil 1?			Ja	Ja	09:55
	Belopp			30	60	Mnkr
				3	6	Kr/Inv
Effektiviseringar nya gymna- sieskolan	I bil 1?				Ja	09:55
	Belopp				-675	Mnkr
					-72	Kr/Inv
Förlängning nationellt jmf- projekt (till anslaget 1:3)	I bil 1?		Ja			09:55
	Belopp		-2			Mnkr

**Enligt Budgetpropositionen för 2010 ska anhängstödet ingå i det generella statsbidraget från och med 2011. Men trots dessa skrivningar finns det faktiskt inte med i statsbidragsramen för 2011 och framåt. Anhörigstödet ingår därför inte vare sig i bilaga 1 eller modellen Skatter och Bidrag.*

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 10:41) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Utfall befolkningsstatistik per den 30 juni 2010
- Preliminärt taxeringsutfall augusti

Beräkningarna bygger i övrigt på 2010 års skattesatser samt att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar, ange dessa via e-post till: mona.fridell@skl.se .

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2011–2014 med hjälp av modellen Skatter och bidrag

Med hjälp av modellen kan du se kommunens intäkter efter olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket. Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska föras in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är 2 500 kronor för nytillkomna användare och 1 500 kronor för de som uppdaterar modellen.

Beställningen kan göras från vår webbplats www.skl.se under Vi arbetar med. Klicka på Ekonomi, Budget och planering, Skatter och bidrag.

Kurs i utjämningsystemet och modellen Skatter och Bidrag

För nytillkomna användare erbjuder vi torsdagen den 16 september årets andra kurs i *utjämningsystemet och modellen skatter och bidrag*. Förmiddagen ägnas åt en genomgång av utjämningsystemets grunder plus eventuella aktuella frågor med koppling till systemet.

Eftermiddagen vigs åt modellen Skatter & bidrag, med praktiska övningar och möjlighet till att arbeta med egna frågor med stöd/handledning.

Plats Informator, Karlavägen 108, Stockholm

När Torsdagen den 16 september, kl. 9:30–16:30

Preliminärt program:

9.30–12.00 Utjämningsystemet

12.00–13.00 Lunch

13.00–16.30 Modellverktyget ”Skatter och bidrag”

Kostnad: 1 500 kr per person inklusive lunch, men exklusive moms.

Anmälan: via e-post till Birgitta Westlund (birgitta.westlund@skl.se) eller tfn 08-452 77 53 senast den 1 september. Platsantalet är begränsat. Ange särskilt fakturaadressen och om du vill ha specialkost.

Mer information om kursens innehåll kan du få av Mona Fridell, kontaktuppgifter finns längre ned. Du kan även läsa mer och anmäla dig på vår webbplats www.skl.se under ”Vi arbetar med”. Klicka på Ekonomi, sedan Kurser & konferenser.

Modellen ”Skatter och bidrag”

Kommuner som använder den förenklade uppdateringen laddar ner filen:

- Uppdateringsfil_10052nr4.xls

från sidan www.skl.se/modellensob. Följ sedan instruktionerna i filen, eller läs det papper som skickades ut i samband med att modellen skickades ut, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

Kommuner som uppdaterar modellen som vanligt behöver göra nedanstående förändringar i **blad 2 Indatabladet**. För att ändra i modellen *måste man ta bort bladets skydd*. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver ”kommun”.

- Skriv in SKL:s skatteunderlagsprognos i cellerna B9 till G9. Beloppen syns i tabell 1, först raden. År 2014 kan värdet sättas till 4,3.
- Skriv in kommunens preliminära taxering för skatteintäkter 2009 i cellen C20. Värdet finns i bilaga 1, rad 6.
- Skriv in vår reviderade framskrivning av kommunens befolkning i cellerna D29–F29. Eventuella formler ska ersättas. Uppgifterna finns i bilaga 1, rad 2. För att få motsvarande värde för 2014 (cell G29) ska samma procentuella utveckling som för riket (cell G25) användas på kommunens befolkning året innan (cell F29). En formel kan se ut $=F29*(G25/100+1)$.
- Skriv in beloppen för inkomstutjämningsbidraget netto åren 2011 till 2014 i cellerna D35–G35. Beloppen är: 51 019,739; 53 010,846; 55 290,094; 57 666,474.
- Skriv in beloppen för strukturbidrag åren 2011–2014 i cellerna D42–G42. Beloppen är: 1 528,210; 1 540,732; 1 552,224; 1 562,949.

Dessutom måste följande ändringar göras i **blad 1 Totala intäkter**:

- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen på 2010 års inkomster i cell H30 (575 kr/inv.).

Efter att ha gjort ändringen *bör skyddet återinföras* genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord återigen skriver in ordet ”kommun”.

Tidpunkter under 2010

- 18–19 aug KOMMEK i Malmö
- 9 sep Skatteverket presenterar preliminärt taxeringsutfall för 2010
- 16 sep Seminarium om Utjämningsystemet och modellen Skatter & bidrag, Stockholm
- prel* 30 sep Vi presenterar ny skatteunderlagsprognos
- 1 okt SCB presenterar preliminära utfall utjämningsystemen
- senast* 12 okt Regeringen presenterar Budgetpropositionen [ej regeringsskifte]
- 14 okt Skatteverket presenterar preliminärt taxeringsutfall för 2010
- 12 nov Bokslutsdagen, Göteborg
- senast* 15 nov Regeringen presenterar Budgetpropositionen [vid regeringsskifte]
- 19 nov Bokslutsdagen, Stockholm
- 22 nov Skatteverket presenterar slutligt taxeringsutfall för 2010
- 23 nov Bokslutsdagen, Malmö
- 25 nov Bokslutsdagen, Umeå
- 15–20 dec SCB presenterar utfall utjämningsystemen
- prel* 16 dec Vi presenterar ny skatteunderlagsprognos
- v. 51 Cirkulär om redovisningsfrågor

Gör som 300 andra kommunalekonomer: Prenumerera gärna på nyheter från www.skl.se, området Ekonomi och statistik. Under vårt område Ekonomi (under Vi arbetar med) finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Mona Fridell (modellen Skatter & bidrag) 08-452 79 10, Bo Legerius (skatteunderlaget) 08-452 77 34, Siv Stjernborg (pensioner) 08-452 77 51. Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Mona Fridell

Bilagor:

Bilaga 1: Skatter & Bidrag 2011–2013 (kommunspecifik, endast till ekonomikontoren)